

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА
МЕХНАТНАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ
ЧИКИШИ

№ 118 (4577).

16
ИЮНЬ

ЖУМА

1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИЛДИ

СССР ташкил топган кунининг 50 йиллигини муносиб қўлиб олиш учун муносабатлаштириш бўлими томонидан ҳар қандай меҳнаткашларни катта ютуқни қўлга киритдилар. Давлатта сўт сотиш ярим йиллик плани муддатидан илгари адо этилди. Шунингдек, областда туҳум етказиб бериш ярим йиллик плани ҳам ошириб бажарилиди.

И Л Ф О Р БРИГАДАДА

Омон ака Маманазаровнинг номини «Победа» колхозини аъзолари ҳурмат билан тилга олишади. У бошчилик қилаётган бригада бир неча йилдан бери юқори ҳосил етиштириб пешқадамлар сафидан ўрин олиб келаяпти, бригада пахтакорлари ўтган йили 120 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 22 ўринга

30 центнердан ошириб «оқ олтин» етиштиришди. Бу йил Омон Маманазаров бошчи бригада пахтакорлари ҳосилдорлиқни гектар бошига 35 центнерга кўтариш, ҳосилнинг 90 процентини машиналар ёрдамида териб олишга аҳд қилишган. Азаматлар ана шу мақсадда зўр гайрат билан гўзаларини парварши қилишмоқда. Нихоллар туркирор ривожланипти. Далага назар ташлаган кишининг бахридил оचилади.

З. ЮСУПОВ
Бекобод райони.

РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

15 июнда Тошкентда республика партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш КПСС Марказий Комитетининг «Халқаро аҳвол тўғрисида»ги масала юзасидан 1972 йил май пленумининг якуниларини муҳокама қилди.

КПСС Марказий Комитети Сийёсий Бюроси аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов йиғилишда доклад қилди.

Масалани муҳокама қилишда Қорағалпоғистон област партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов, Ховос станцияси Локомотив депосининг машинисти Ф. П. Сорокалетов, Бухоро област партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев, Фарғона област, Киров районидagi «Москва» колхозининг бригада бошлиғи Қ. Кенжаев, Андижон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Обидов, В. П. Чкалов номида Тошкент авиация заводининг электриги А. С. Мизеяева, Термиз район партия комитетининг биринчи секретари Д. Чориев, Наманган механикашароҳчи 112-кума полковниги устасининг мастери З. А. Пулатов ҳам қатнашдилар.

Йиғилиш қатнашчилари республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари номидан КПСС Марказий Комитети ленинча ташки сийбат бўлиши, КПСС Марказий Комитети май пленуми қарорларини янгилик билан қўллаб-қувватлаётганликлари айтишди. Улар КПСС Марказий Комитети Сийёсий Бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бом секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ташки сийбат программасини амалга ошириш борасидаги самарали фаолиятини бутунлай ва тўла-тўқис маъқуладилар.

Ҳозирги вақтда партия ва ҳукуматимизнинг ташки сийбатини, тўқинчилик беш йиллик планларини, совет ҳалқи турмуш даражасини янада ошириш, жонқой ватан эконимикаси, ва муҳофаа қудратини мустақамлаш борасида бу пайларнинг аҳамиятини меҳнаткашларга кеңг тушутириб бериш, меҳнаткашлар коллективларининг куч-тайраглари

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПАЛАТАЛАРИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

КПСС XXIV съезди Совет давлатини янада мустақамлаш ва социалистик демократияни ривожлантириш масалаларига катта эътибор бериб, Съезд меҳнаткашлар депутатлари советлари социалистик-давлат кротиб характерининг энг тўлиқ ифодаси эканлигини яна бир бор таъкидлади.

КПСС Марказий Комитети Бом секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXIV съездида қилган докладыда Олий Советлардан тортиб посёлка советларига қадар депутатларнинг статусини — уларнинг ваколатлари ва ҳуқуқларини, шунингдек, мансабдор шахсларнинг депутатларга нисбатан бурчаларини белгилаб берадиган махсус қонун ишлаб чиқиш пайти келганини таъкидлаб ўтган эди.

СССР Олий Совети Президиуми съезд қарорларига асосланиб, депутатлар статуси тўғрисидаги қонун лойиҳасини ишлаб чиқишни Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссиялари билан мандат комиссияларига топширди.

Комиссиялар шундай қонун лойиҳасини тайёрлаш юзасидан муайян иш қилдилар. Бунда СССР Олий Совети депутатларининг, иттифоқдош республикалар Олий Советлари президиумлари, кўпгина министрликлар ва идоралар, жамоат ташкилотлари, илмий муассасаларнинг ташкилфлари ҳисоботга олинди.

14 июнда Кремлда СССР Олий Совети палаталарининг қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссиялари билан мандат комиссияларининг кўшма мажлиси бўлиб ўтди. Бу мажлисда «СССРда меҳнаткашлар депутатлари советлари депутатларининг статуси тўғрисидаги

1972 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажаришга, СССР ташкил етилганлигининг 50 йиллигини муносиб қўлиб олишга йўллаш-партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Йиғилиш қабул қилган резолюциясида Ўзбекистон партия ташкилоти республика коммунистлари ва барча меҳнаткашларини бундан буён ҳам юксак сийбат активлиги руҳида тарбиялашга, омма ўртасида олиб борилаётган барча ташкилотчилик ва идосолчи ишларни партия XXIV съезди қарорларини бажарилиши учун кўрашга, беш йиллик топшириқларини муваффақиятли амалга оширишга қаратаверида, деб КПСС Марказий Комитетини ишонтирди.

Актив йиғилиши республикада партия XXIV съездининг қарорлари асосида илмий тадқиқотлар ва илмий кадрлар тайёрлашни янада яхшилаш вазифалари тўғрисидаги масалани ҳам қараб чинди. Ушбу масала юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов доклад қилди.

Бу масалани муҳокама қилишда Фарғона област партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсидинов, Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг вице президенти И. М. Мунимов, республика олий ва ўрта махсус таълим министри Р. Абдурахмонов, В. И. Ленин номидаги бугунгишароҳчи кишлоқ ҳўжалиги фанлари академиясини ўрта Осиё бўлимининг академик-секретари Г. М. Рудаков, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Р. К. Шонезматов, Нукус шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Р. Бобоназаров, А. Навоий номида Самарқанд давлат университети ректори А. К. Отақужаев, Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси ўқимлик молдалар химия институтини партия ташкилотининг секретари Т. А. Антипова қатнашдилар.

Актив йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

(ЎзТАГ).

(ТАСС).

МАРРА 40 ЦЕНТНЕР

Ўрта Чирчиқ районидagi Терешкова номида колхозининг Пулат Эргашев бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштирмади деб юксак мажбурият ошган. Улар шу мақсадда 132 гектар ерга чигит экиб, бир текис ундириб олишди. Ўзга ниҳоллари барқ уриб ривожланимда. Ҳозирги кунда бўзларга учинчи ишлов бериш бошланди. Айни вақтда бўзларнинг қондириб сўғиришга ҳам алоҳида эътибор бериляпти. Меҳнаткашлардан Х. Тўхтаев, Р. Макиров ва И. Екубов ўртоқлар далада алоҳида ўрнар кўрсатиб меҳнат қилишмоқда. Колхозчилардан Т. Махкамова, М. Ишдашева, З. Эшонқўжаева ва б. меҳнатсеварлар шундан ҳамма хурсанд.

М. КОМИЛОВ.

50 ЦЕНТНЕРЧИЛАР ҲАРАКАТИГА ҚЎШИЛАМИЗ

Пахтакорларнинг асл инияти ҳосилдорлиқни ошириш, ҳар гектар ердан кўпроқ ҳосил олишдир. Бунинг учун бизда ҳамма шароит мавжуд. Чунки, давлатимиз пахтакорларга зарур бўлган барча техника воситаларини, минерал ўғитларни, ҳашаротлар қарши курашини учун зарур бўлган захарли моддаларни ва бошқаларни етарли миқдорда етказиб берапти. Ўзларнинг меҳнатлари аҳолини йилдан-йилга яхшилайтипти. Биз сув билан тўла таъминланамиз. Бундан ташқари ҳосилдорлиқни оширишда муҳим ҳисобланган алашлар экиш инчили билан амалга оширилмоқда. Хуллас, пахта ҳосилдорлигини кўтаришга қаратилган тадбирлар билан амалга оширилмоқда.

Деҳқоннинг қўлида қудратли техника воситалари бор. Бундан ташқари селекторон олимларимиз серҳосил, эрта пишар, вилгата чидамли пахта навларини етиштирилди. Буларнинг ҳаммаси биз деҳқонлардан шу мажуд имкониятлар

даражасида ишлаб мўл ҳосил етиштиришни талаб қилади. Деҳқон ҳаракат қилса ҳеч сўзсиз юқори ҳосил олади. Масалан, бизнинг колхоз илгари 20 центнер атрофида ҳосил етиштирар эди. Биз ўзимиз талаб қилиб план бўйича ҳосилни 24 центнерга чиқардик. Мана неча йилдирки, колхозимиз аъзолари юқори ҳосил учун курашиб ҳар гектар ердан ўттиз центнердан ошириб ҳосил оляпти. Булар тур колхоз бўйича ҳосилдорлик 33,1 центнерданга етди. Деҳқон ҳаракат қилинса, мўл ҳосил учун курашиб ҳар гектар ердан тинмай ҳосилдорлик оширилса мақсадга эришиш мумкин.

Бу нарсани биз ўз эвеномизда ҳам синаб кўрдик. Эвеномизда 61 гектар пахта майдони бор. Шу ердан план бўйича 25 центнердан ҳосил олишимиз керак эди. Лекин эвено аъзолари юқори ҳосилни қўзлаб ишладилар. Йил охирида 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 41 центнердан

ҳосил йиғиб олишга муассар бўлдик. Ҳаракатда баранат дейилгани рост экан, Шунинг учун биз янги йўллик элик центнерчилар сузаларини қўб хурсанд бўлдик. Уларнинг бу ватанпарварлик ташаббусларига қўшилиб, эвено аъзоларимиз биз ҳам ҳосилдорлиқни элик центнерга етказамиз, деб ўз эвеноларига янги, оширилган мажбурият олдилар.

Янги йўллик ватанпарварлар ташаббусига колхозимиздаги Саидулло Холбоев, Камол Амришоев, Эшугил Абдурахмонов каби ўртоқлар бошлиқ эвено аъзолари ҳам қўшилиб гўза парваринини қудлат-қудлат авл одиларидилар. Барча агротехника тадбирларини ўз вақтида тўла амалга ошириш учун астойдил ҳаракат қилимоқдалар. Бу билан биз колхозимиз бўйича ҳосилдорликни 35 центнерга етказишга ўз ҳиссасини қўшмоқчимиз.

У. ЮСУПОВ,
Оққўрғон районидagi Ҳамид Олимжон номида колхоз эвено бошлиғи.

СССР МИНИСТРАЛАР СОВЕТИДА ИЧКИЛИБОЗЛИК ВА АЛКОГОЛИЗМГА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

чаларига эга бўлган бошқа министрликлар ва идораларга:

а) алкоғолли ичимликлар сотадиغان магазинларни қамайтириш, чакана савдо шохобчаларида, барча ошоналар ва бўфетларда, шунингдек итисослаштирилган озиқ-овқат магазинларида бўлмай ичимлик сотишни тақиқлаш (савдолар-мева, бални, ва консервалар савдо қилувчи итисослаштирилган магазинлар бундан мустасно бўлиб, буларда шампан виноси, узум виноси, мева ва резавор мева виноси ҳамда ўтқирлиги 30 процентга борадиган бошқа алкоғолли ичимликлар сотишга йўл қўйиш мумкин);

б) ишлаб чиқариш корхоналари ва куришлар, ўқу юрталари, болалар муассасалари, касалхоналар, санаторийлар ва дам олиш уйлари, вокзаллар, пристанлар ва аэропортлар, маданий муассасалар ва таомолахоналар, жойлашган районда шунингдек меҳнат-

кашлар оммавий сайил қиладиган ва ҳордиқ чинарадиган жойларда бўлган савдо корхоналарида ароқ ва ўткирлиги 30 процент ва бундан ошадиган бошқа алкоғолли ичимликлар сотишни тақиқлаш вазифаларини юқлади.

Ароқ ва ўткирлиги 30 процент ва бундан ошадиган бошқа ичимликлар чакана савдо шохобчаларида етказиб сотиш 11 дан кейин сотилмаслиги кераклиги белгилаб қўйилди.

Иттифоқдош республикаларининг Министрлар Советларига дам олиш куллари ва байрам кунларида ароқ ва ўткирлиги 30 процент ва бундан ошадиган бошқа алкоғолли ичимликлар сотишни чеклаш еки тақиқлаш масаласини кўриб чиқиб, маҳаллий шароитларга асосланиб тегишли қарорлар қабул қилиш вазифаси топширилди.

Кайф ҳолатида бўлган киши-

ларга ва балогатга етмаган кишиларга ҳамма жойда барча турдаги алкоғолли ичимликларини сўтиш тақиқланди. Алкоғолли ичимликлар сотиладиган ҳар бир корхонада шундай ичимликлар билан савдо қилиш қондалари кўзга яққол ташланадиган жойга олиб қўйилмоғи ва унда қондан бузғалиқ учун қуриладиган навобарлик чоралари кўрсатилмоғи лозим.

СССР Министрлар Совети СССР Савдо министрлигини, Центросоюзга ва савдо шохобчаларига эга бўлган бошқа министрликлар ва идораларга алкоғолли ичимликларини сотиш юзасидан белгилаган тартибни бузганликларини учун савдо ва умумий ошадиган ҳодимларини қатъий жавобгарликка тортиш мажбуриятларини юқлади.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, СССР Савдо министрлигига, Центросо-

юзга ҳамда бошқа министрликлар ва идораларга пиво, мева суви ва бошқа алкоғолсиз ичимликлар қўйиб сотадиган савдо ва умумий ошадиган корхоналар шохобчаларини кенгайтириш тадбирларини кўришни, шунингдек кафедралар, закускахоналар, рестороанлар, ошоналар ва бошқа умумий ошадиган корхоналарида хизмат ишончилиқни ошириш борасида зарур чораларни амалга оширишни топширди.

СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига аҳолига сотиш учун тартибда 50 процент ва 56 процент спирт бўлган ароқ ишлаб чиқаришни, шунингдек 0,1 ва 0,05 литрни ишчиларларга ароқ ва ўткир ичимликлар чинаришни тақиқлаш вазифаси топширилди.

СССР Министрлар Совети СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари-

га қайталанма алкоғолизмга йўлққан кишиларни топши, ҳисобга олиш ва даволаниш яхшилаш юзасидан зарур тадбирларни ишлаб чиқиш, ва амалга ошириш, пугдай беоморларни даволаниш самарали восита ва методларни қидириб топши, юзасидан илмий тадқиқотларни кенгайтиришни таъминлаш мажбуриятини юқлади.

Санаторийлар, дам олиш уйлари, пансионатлари ва бошқа давлат-соғломлаштириш муассасаларида даволанаётган ва ҳордиқ чинарадиган ҳамда алкоғолли ичимликлар истеъмол қилишни тақиқлаш тўғрисидаги врач қўрсатмасини бузган кишилар ана шу муассасалардан чиқариб юборилиши ва бу ҳақда алоҳида уларнинг иш юзига хабар қилиниши керак, бунди путевканинг фойдаланилмаган кунлари ҳақи тўламайди.

Маск бўлиш еки маск бўлиш билан боғлиқ ҳаракатлар оқибатда, шунингдек алкоғолли сунестеъмол қилиш оқибатида ясал бўлганда (жароҳатлаш, алкоғол руҳий касаллиги, қатъий ҳўморлик, қайталанма алкоғолизм) амбулатория йўли билан ва стационар касалхоналарда даволанишда касаллик варақалари ва меҳнатда вақтинча даъватсизлик нафақалари берилмаслиги белгилаб қўйилди.

ХУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун област «Хурмат тахтасига» ёзилдилар.

Оржоникидзе райони (район партия комитетининг биринчи секретари П. Юсупов, район ижроия комитетининг расис А. Махсумов, бош пилла қуритиш идорасининг директори У. Бакиров, катта агроном И. Дусматов), район пландаги 123,9 тонна ўринга давлатга 124,7 тонна пилла топширди. Давлатга пландан ташқари 2 тонна пилла топшириш мажбуриятини олди.

Бўстонқиз райони (район партия комитетининг биринчи секретари Т. Шамсеев, район ижроия комитетининг расис О. Қойшимовов, район илмийлик бўлимининг директори Э. Ҳакимов), район давлатга пландаги 75,8 ўринга 83,2 тонна пилла топширди. План 109,9 процент бажарилди, яна 15 тонна пилла топшириш мажбуриятини олдин.

БҒКА РАЙОНИ БҒИЧА

Фрунзе номида колхоз (расис Г. Раҳматуллаев, партия ташкилотининг секретари Т. Қошимов, комсомол ташкилотининг секретари М. Турсунов, пиллачилик бригадари Х. Махсумов), пландаги 3300 килограмм ўринга давлатга 3779 килограмм пилла сотилди. План 114,5 процент бажарилди. Пландан ташқари давлатга 800 килограмм пилла сотиш мажбуриятини олди.

«Партия XIX съезди» колхоз (расис С. Абдужабборов, партия ташкилотининг секретари М. Эргашев, комсомол ташкилотининг секретари Ю. Махмудов, пиллачилик бригадари Ш. Х. Шералиев), пландаги 9600 килограмм ўринга давлатга 10868 килограмм пилла топширди. План 113,2 процент бажарилди. Давлатга қўшимча минг килограмм пилла топшириш мажбуриятини олдин.

Карл Маркс номида колхоз (расис Ш. Қошимов, партия ташкилотининг секретари Акимовов, комсомол ташкилотининг секретари Шербеков, пиллачилик бригадари М. Асқаров), 2400 килограмм ўринга 3084 килограмм пилла тайёрлади, план 128,5 процент бажарилди. Пландан ташқари давлатга 500 килограмм пилла топшириш мажбуриятини олдинган.

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ БҒИЧА

«Свердлов номида колхоз (расис И. Юнусов, партия ташкилотининг секретари Р. Бобоназаров, комсомол ташкилотининг секретари Ш. Тунгатов, пиллачилик бригадари А. Қўшбеков), 8810 килограмм ўринга 13633 килограмм пилла тайёрланиб, давлат плани 154,7 процент бажарилган. Пландан ташқари давлатга 5 минг килограмм пилла топшириш мажбуриятини олдинган.

«Ўзбекистон ССР беш йиллик» совхоз (директори Ж. Хоназаров, партия ташкилотининг секретари Х. Ғофурова, комсомол ташкилотининг секретари Ким, ишчилар комитетининг расис А. Алиев, участка агрономи Б. Ҳакимов), 3600 килограмм ўринга давлатга 4497 килограмм пилла сотиб, план 124,9 процент бажарилган. Давлатга пландан ташқари 500 килограмм пилла сотиш мажбуриятини олдинган.

ДЎСТЛАР МАДАДИГА ТАЯНИБ

Қўлимиздаги папкаларда биринчи беш йиллик планни қўзғатиш асосидаги ва ушбу бажариш вақтида ёзилган юзлаб протоколлар, хат-хабарлар, рапортлар, газеталар мақолалари ва бошқа ҳужжатлар тўпланган. Республика архив бошқармасининг ҳодимлари ўз ҳазиналаридан топиб олган бу ҳужжатлар Ўзбекистон индустриясининг қандайдир барпо этилганлиги ва ривожлантирилганлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

Қасқа сатрларини ўқиган киши ҳозир ҳам завқ-шавққа тўла «1926 йил биринчи май кунин Тошкентда республика социалистик индустриясининг тўғичи нуруси» — Бўзсув ГЭСи ишга туширилди», «Хилоқовда Урта Осиёда биринчи цемент заводи ишлай бошлади», «Фарғонада тўқимачилик фабрикасини қўришга киришилди», «Тошкентда қишлоқ ҳўжалик машинасозлиги заводи барпо этила бошлади»...

Шу рапортларнинг ёнида Тошкент ва Фарғона тўғрисида, ўзбеклар дийдорининг бошқа районлари ҳақида ҳамхўрлик қилишни ўз иммаларига олган узоқ ва яқин вақтда жуда яқин шаҳарларнинг адреслари ёзилган.

Папкалардан бирда архив бошқармасининг бўлим мудири Валентина Николаевна Кузнецова «Урта Осиё ҳўжалик машинасозлиги» журналининг 1925 йил сентябр ойида эълон қилинган хабарга эътибор беради. Авторнинг хабар қили-

шича, Украина силикат саноатининг ҳодимлари Ўзбекистон қурилишларига ёрдам беришга аҳд қилганлар. Улар юз минг бочка цемент, сопол қурувлар, бўр, алибастр юборишди... Республика ўз индустриясининг эндиғина барпо этишга киришганда қўн нарсига муҳтож эди. Солиқ дўстлар ёрдам қўлини узатганида бутун меҳнат аҳли бехад қувонганини боиси ҳам ана шу.

Ўзбекистон меҳнатчилари Совет Социалистик Республикасининг Иттифоқда мўжасамлашган миллатларининг тегишсиз ҳамдўстлиги аҳамиятини ўз тақрибларига синаб билдилар. Бинокорлик материаллари, машиналар ва металл ортиб Россия Федерациясидан, Украина, Белоруссия, Закавказьеда келиб турган эшелонлар социалистик миллатларнинг ўзаро ёрдамини амалда исботлади. Республиканинг ишчилар синфини воқога етказишда қардош халқлар бажонидил қатнашганлиги ҳам ана шундан далолат беради.

Урта Осиё иттифодий кенгаши президиумининг 1930 йил 3 февралдаги мажлиси протоколини аниқлаймиз. Унда гап мамлакатнинг марказий районларидан юборилган қурувчи ишчилар тўғрисида боради. Ёнида 3.950 кишини қабул қилиб олиш мўлжалланган. Аслида эса, бундан тўрт баравар кўп киши келмаётган эди. Улар — дурдорлар, бетончилар, ар-

матурачилар, кўприк қурувчилар эди.

Тўқимачилик трести бошқарувчисининг 1929 йил сентябрда имзоланган мактубини қўлга оламиз. Бунда ҳам гап малакали ишчилар тўғрисида боради. Лекин, бунда ёрдамнинг хараكتери бошқача. Трест раҳбари Москва обласи ва Иваново-Вознесенск тўқимачилик корхоналарида 372 ёш ўзбекка таълим бериб бўлинганини давлат план комиссиясига хабар қилган эди. Уларнинг ҳаммаси Фарғонага йўл олишди.

«Туркшеле» правлениесининг 1928 йил 4 октябрдаги мажлиси протоколини ўқиймиз. Мутахассислар тўғрисидаги масала тинглан-

ди. «Москва фабрикаларида ишлаб турган икак туркилардан қандайдир 30 кишини Урта Осиёга юбориш тўғрисида тегишли ташкилотлар билан келишиб олиниши, улар билан партиямо тўқилиши. Ётоқхоналар бўшаган сари ана шу фабрикаларда асосий миллатларнинг вакилларида камиди йигирма шогирд йигдан қабул қилиниши» деган қарорга келинди. Сўнгра мажлис қарориди ана бундай дейилди: «Урта Осиё давлат университетиди, шунингдек, Москва олий ўқув юртида таълим олаётган асосий миллатларга мансуб беш студент билан уларни тўқимачилик институтига ўқатиш шартлари келишиб олиниши. Улар билан еттиёнда тўқилиш тўғрисида партиямо тўқилиши».

Дўстлик қонунларига қўра пролетар марказларида отиладиган янги-янги мактабларда деҳқонларнинг ва майда ҳўнамаларнинг фарзандлари малакали тўқимачилар, пахта тўзловчилар, металлчилар, озиқ-овқат саноатининг ишчилари бўлиб етишса бошладилар. Бу мактабларда уларга касбию макоратининг сирларини ўргатиб қўйиладилар. «Фабрикаларга келган ўзбеклар учун саводсизлигини тутгани курслари ташкил этилди. Ҳозир бу курсларда 210 киши таълим олоқда» деб хабар қилди «Правда Востока» газетаси ўзининг 1929 йил 4 апрель сониди Москва обласининг ёрдамини тўғрисидаги хабариди.

Биринчи беш йиллик оди-

мининг тезлаштирган сари ҳўжатларда «Мусобақа», «Ота-лиқа олиш» деган сўзлар тобора тез-тез учрай бошлайди.

Ўзбекистон насоба созилаш Советининг ташкилоти бўлиши 1929 йил 9 январиди «Ўзбекистондаги фабрикаларини олалиқа олган Москва, Ленинград ва Иваново-Вознесенск тўқимачилик уч ой мўддат билан йигирма бир ремонт бригадасини ва ўн бешта қўма темирчилик устанонасини юборганини қайд қилди. «Хар бир бригада ўн кишидан иборат. Бутун харажатини олалиқа олган корхоналар ўз иммаларига оладилар» дейилди тушунтириш хатиди.

«Правда Востока» газетасининг 1929 йил 14 октябр сониди ўз касабо созиш Марказий Комитетининг тезроқ ҳал этиш учун мўсбақадор ўртоқларига ёрдам бериш учун Ўзбекистонга келган тўқимачиларнинг бошқа бир гуруҳини тўғрисида ҳикоя қилинади. Меҳмонлар орасиди Москвадаги Фрунзе номи, «Трехгорка», «Мострикотаж» фабрикаларининг ва Твердаги «Пролетарка» фабрикасининг тақрибли ишчилари бор эди.

Орадан ўн бир кун ўтган, тўқимачилар созишининг Москва обласи бўлими Ўзбекистонга мактуб йўллаб, анча кенг кўламли олалиқа олишга қарор берилганини маълум қилди. Мамлакатнинг пахта соҳасиди мўстаклигини таъминлаш проблемасининг тезроқ ҳал этиш учун Москва ишчилари Ўзбекистон пахта тўзловчи саноати ҳодимларига ва деҳқонларига қўришди.

«Урта Осиёнинг сиёсий ҳаётида ўз қўлини ишчиларнинг иштироки билан амалга оширишининг анча тез суръатларини таъминлашга қўймай, пахтачиллик ҳўжалигини социалистик коллективизмга қўриш соҳасиди пролетар жамоатчилигининг родини ҳам анча қўйишди, қишлоқ ҳўжалик меҳнатчиларини билан Бутуниттifoқ пролетарларининг дўстлигини мўстаклашди», дейилди Москва «Орехово-Зуево» Раёзона Серухово ва Твердаги 40 минг тўқимачи номиди юборилган мактубда.

АҲИЛ ОИЛА

Тошкент давлат университетининг аудиториялариди бирида сўхбат давом этипти. Студентлар профессор Илария Алексеевна Райкованинг жонли олий ўқув юрти тўғрисида айтган гапларини эътибор билан тинглагоқдалар. Университет йилномасиди қўнига қўришди. Бу ҳўжатнинг ҳар бири совет халқларини ягона давлат тева-рағига янгилаштирган ленинча дўстлигининг куч-қудратиди далолат бериб турибди.

Профессор Совет ҳўқимияти ўрнатилган йилларни эътибор билан эсга олади. Илария Алексеевна Райкова ўша вақтларда Петроградда ишарди. У ўзининг илмий иш-ини амалий ботаника бюросиди бошладилар. Илария хотин-қизлар учун очилган курсда тахсил олди. Олис ва қўлоқ Туркистон ўқимачилик аҳолиси илм-фандан баҳраманд бўлишга астойдил интилаётганлиги тўғрисидаги хабарлар Нева дарёси соҳилларига етиб келиш биланоқ Райкова Ленин йўлнамасига биноан Петроград, Москва ва Россиянинг марказий қисмидаги бошқа шаҳарларнинг олимлари билан, бирлиқда Тошкентга жўнаб кетди. Уларнинг мақсоди — Совет Шариди биринчи олий ўқув юртини ташкил этиш эди.

Совет халқлари дўстлигининг қудратли кучи университетинингга ҳаёт бахш этди. Бу ҳаётбахш дўстликдан ҳўзир ҳам баҳра олоқдамиз, — дейди Илария Алексеевна. Олий мактаб ветерани бўлган Илария Алексеевна ўз фикрини ёрдамчи мисоллар билан тасдиқлайди. Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг муҳбир аъзоси И. А. Райкова ишлаб турган биология-тўрроқшунослик факультети мамлакатининг турли шаҳарларидаги неча ўнлаб олий ўқув юртига ва илмий муассасалар билан яқиндан алоқа боғлаган. Илгари биологиянинг зарур ёрдам олашлари учун шундай алоқа ўрнатилган эди. Эндиликда бунинг университет кайи факультет ҳам мўстаклашганиб олган, иккунди ҳамкорлигини тоғ кенгайтириб юборди.

Илария Алексеевна Помирда бир неча йил мўбанида илмий иш олиб берди. У Токистон биологлари билан бирлиқда Помирда бир қанча илмий станцияларини ташкил этди. Бу станцияларнинг фойдаланиш билан тоғ этаклариди картошка, сабзавот ва бошқоқли ўсимликлари етиштириш мўкин эганини исбот қилди. Помирда ўтказилаётган тақрибларга маҳаллий ҳўжалиқларга ҳам, факультетга ҳам ёрдам беришти. Бу тақриблар студентларнинг фикр доирасини кенгайтириб, уларда янгилик яратишга интилиш туйғуларини оширди.

Райкованинг ўилаб, юзлаб шоғирдлари Тошкент давлат университетидиғина эмас, балки Ўзбекистоннинг дипломатлар ва олимлари бажонидил қабул қилиб олган Москва, Ленинград, Киев лабораторияларида ҳам илм-фан ҳазиналариди баҳраманд бўдилар. Кейинги вақтларда мамлакатининг университетларининг бир-бирлигида лекторлар юбориб туришга одат тусига кирди. Москва давлат университетининг ходимларининг илтимосига кўра, Илария Алексеевнанинг эътибор билан бажонидил бири Жўра Азиевич Мусаев бу ерда лекция ўриб берди. Москваликлар унинг мамлакатининг пахтаининг генетик селекциясини биринчи марта яратиш соҳасиди факультетининг ўн беш йил мўбанида қилган ишлари тўғрисидаги лекциясини эътибор билан тингладилар. Доцент Ж. А. Мусаев ва унинг ёрдамчилари қандайдир генлар (ирсият) уруғларининг туқланшишга таъсир қўриштини аниқладилар. Эндиликда селекциячилар аввалдагига қарағанда эътибор билан муайян сифатларга эга бўлган ўсимликлари етиштира оладилар.

Шу кунларда Райкованига эмас, балки СССР ташкил топган кунининг 50 йиллиги тўғрисида лекция ўқитган бошқа

ўқитувчилар, пропагандистлар ва агитаторлар ҳам мамлакатининг илмий марказларидаги олий ўқув юртиларининг қардошлари ҳамкорлиги, ҳамдўстлиги тўғрисида сўзлаб бермоқдалар.

Радикацион физика кафедрасининг мудири Абдурабоб Абдурабобов жўшам билан тақдир тўғрисида гапирди. Дубнадаги адро тақдиротлари бирлашган институтини университетининг физика факультетини тамомлаб қўришча студентлар ва аспирантлар учун ўзига хос лаборатория бўлиб қолди. Дубнага машҳур бўлган ана шу илмий марказнинг раҳбарлари Тошкентдаги тақдиротчиларнинг адро спектроскопияси соҳасиди бажарган ишлари билан қизиқиб, уларга гоғам ҳўшим бир проблемани коллектив суратда ишлаб чиқишга иштирок қилишни тақдирот этилди. Ўша пайтдан бунинг йилдан ортиқ вақт ўтди. Дубнанин «Тошкент бўлими» шу давр ичиди ўз фаолиятини янгида қўштағиди. Тошкентнинг кўп физикалари Дубнадаги ноллар машина-устанолардан фойдаланиб, атоқли олимлар билан бирлиқда муҳим тақдиротлар ўтказишди. «Тошкент бўлими» Абдурабобов Абдурабобовнинг дастлаб франкандидати, сўнгра эса докторлик диссертациясини ёқлашга ёрдам берди.

Университет ректоратиди қардош республикалар билан алоқалар қайд қилиб бориладиган журнал бор. Тоилиси, Пермь ва Ужгород университетларининг вакиллари яқиндагиди Тошкентликларнинг меҳмон бўдилар. Профессор Л. Н. Бабушкин Қўзғоғи Токистон университетиди лекция ўқиди. Профессор З. М. Акрамов консультация бериш учун Туркистон педагогика институтига борди... Совет халқлари дўстлигининг иккунди Владимир Ильич Ленин номига қўйилган Тошкент университетининг бошқа иттифоддош республикаларнинг ўқитувчилари ва олимлари билан ҳамкорлигида янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар.

Г. КЛИМЕНТЬЕВ,
Г. ЛИПШЦ,
(ЎЗАТГ муҳбирлари).

ЖУШКИН МЕХНАТ ОГУШИДА

РЕПОРТАЖ

Қурилиш объектига етиб келганимизда, ҳамма ўз иши билан банд эди. «Т» шақлида қад қўйилган бинонинг икки томониди 5 тонали иккунда кўтарма кран дан олдинда, дам орқага юриб, бири бетон қўришмалари ва гиштларни, иккинчиси эса керамзит солинган идишларни пешма-пеш тегишли жойга элиб бермоқда.

Бино ҳодисига жойлашган устанонада ун-тўрт иккунда монтаж учун ишлатиладиган арматураларини бир хил узунликда қириқилтипти. Ушакка яқинраси енида паст бўлиди, қорача йигит билан юзма-юз келди...

— Рихсбой Пирматов зарур юмш билан Чорвоққа кетган эдилар. Бир ордан сўнг келиб қоладилар.

Ҳақиқатан, ярим соатлардан сўнг пойганда ўрта бўлиди, қотмадан келган, истариси иссиқлини 25 йиллар чамасиди йигит пайдо бўлиди.

Мана шу киши прорабимиз бўладилар, — дея таъиништириб элдилар йигит.

Рихсбой Пирматовдан биз бу ерда олиб бориладиган ишлар ҳақида гапириб беришни илтимос қилдик.

Шифохона қурилишининг бошланғичида бир йилча бўлиб қолди. — Ҳазим гап бошладилар Рихсбой, пешмасиди тегиш рўмолчиси билан артақан. — Бундай йили били қурилишининг биринчи бор олиб бо-

ришим. Тўғри, олдиндаги ташкилий масалалар буйича бир оз қийинлик. Тегишли ташкилотлар ва раҳбар ўртоқлар билан келишиб олганча, ишлар юришгандан юришди. Энди ойллик планлар ортиги билан бажарилибгина қолмай, қўшлаб қурилиш материаллари тежашга эришялми. Ўтган тўрт ой ичиди 80 минг ўрнига 162 минг сўмлик ҳажмиди иш бажардик. Сарф этилган мана шу маблағ ҳисобига шифохона пойдевори ва унинг тўрт қаватига гишт териш ишлари ҳамда бир йўла 500 кишига хизмат қўришга оладиган поликлиникани қуришга эришдик.

240 ўрнилик шифохона, иккунда қаватли поликлиника, 200 кишилик охишона план буйича 1974 йилда фойдаланишга топширилиши керак. Лекин, бундай корларимиз бу мўддатини ярим йилда қисқартиришга аҳд қилдик. Шу вақт ичиди 1169 минг 700 сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришимиз керак. Бунинг албатта уда-сиди чиқамиз.

Ҳўжаликни бошқаришда янги системага ўтиб ишлайилан айниқса қўл келмоқда. Ёнида қурувчиларнинг ўртача маошини 220-230 сўмни ташкил этипти. Бундан ташқари, илгорлар ой ва кварталда умумий иш ҳўқининг 15-20 проценти иккунда-

рида қўшимча пул мукофоти билан рағбатлантирилиб турилди.

Прораб билан сўхбатлашиб, бинонинг тўртинчи қаватига кўтарилдик. Бу ерда меҳнат кўтаринчилиги ҳўқирон. Иккундаги эҳтилол билан гишт териш. Пастда, порчадан келган иккунда уларга гишт ва қўришмалар етказиб бермоқда.

— Гишт тератган йигитлар участкамиз фахри ҳисобланганиди, — дейди прораб. — Турсунбой Юлдашев ва Юсуф Шукуров тез ва соз ишлайилан устанонда ҳамда бригадари П. Майердан ўрганишган. Умуман ўртоқ Майер бригадаси аъзолари ойлик ва квартал пайларини 125-130 процентга ўриш-лаб келишмоқда.

«Узгосэнергострой» трестига қарашли механизациялашган қўма коллониянинг 2-участка коллективини СССР ташкил топган кунининг 50 йиллиги байрамини мўносиб меҳнат совғалари билан қарши олиш учун ана шундай фидокорона ишлар бошладилар.

Ишонди сана мўнособати билан аяқ олдиндаги социалистик мўсбақадор А. Юлдашев, А. Мозов, Ю. Шукуров, Н. Немецков, З. Қодиров, Х. Долев қайи ишчилар пешқадамлик қилишмоқда.

Ф. НУРМатов,
Н. ПУЛТАТОВА,
Бўстонлиқ району.

И Л М И Й КОНФЕРЕНЦИЯ

Яқинда Тошкент қишлоқ ҳўжалик институтиди ўқитувчи-профессорларнинг СССРнинг 50 йиллик юбилейига бағишланган уч кунлик илмий конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияни институт ректори В. И. Ленин номидаги Бутуниттifoқ қишлоқ ҳўжалик фанлари академиясининг муҳбир аъзоси, биолог Фанлари доктори, профессор А. Имомалиев кўриш сўн билан очди.

Конференцияда КПСС тарихи, илмий коммунизм, фалсафа, сиёсий иқтисод, ботаника, ўсимликлари биологияси ва буюқимиси, пахтачиллик, чорвачилик, сабзавотчилик, меҳнатчилик ва узумчилик, агрономия ва тўрроқшунослик, энтомология ва фитопатология, илмчилик, ўрмончилик, энергетика ва қишлоқ ҳўжалик машиналари, қишлоқ ҳўжалик экономикаси каби секцияларда иш олиб берилди. Конференциянинг дастлабки куниди «КПСС XXIV съезди қарорлари асосиди институт коллективини олдиндаги муҳим илмий проблемалар», «Урта Осиёнинг миллий давлат бўлиб чегараланиши ва Ўзбекистон ССРнинг ташкил топилши», «Коммунистик ахлоқ назарияси масалалари», «Шаҳар билан қишлоқ ўртисиди иттифодий тафовутилар», «Ўзбекистондаги қўзғаларни кенг қаторлаб экиш системасининг истиқбол», «Тошкент обласиди пахта етиштиришини интенсификацияи самараси», «Қишлоқ ҳўжаликда минерал ўғитлардан самарали фойдаланиш» каби темаларда докладлар тингландилар.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

Пойтахтимиздаги Октябрь революцияси номи тепловоз-вагон ремонтини заводи коллективни СССР ташкил топган кунининг 50 йиллиги мўнособати билан меҳнат вахтаси эълон қилди. Ишчилар ўз иммаларига оширилган мабжурият қабул қилишган. Суратда: дизель пехининг пешкадан ишловчи, Едув Муродовни қўриб турибиз. Коммунистик меҳнат зарбдори кунлик топшириқини икки бараварга етказиб бажармоқда.

Н. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ТЕЖАМКОРЛАР

Чирчиқ ойна заводи Бўстонлиқ районининг пешкадам корхоналариди ҳисобланади. Унинг аҳли ва илм коллективини меҳнат ва умумий зарбдори эришмоқда. Топшириқлар мўтасил тўла ва ортиги билан адо этилган. Ойнасозлар шу йилнинг ўтган беш ойиди ҳам баракали меҳнат қилишди. СССР ташкил топган кунининг 50 йиллик юбилейи шарафига социалистик мўсбақадор аяқ олдиндаги тўғри йиллик беш ойлик маҳсулот реализацияи қилиш планини барвақт бажарилди. Қўшимча миқдаб қаватлар метр даразаво боғ ойна ишлаб чиқаришда ва қурилиш ташкилотларига юборилди.

Корхонада ишлаб чиқариш жараёнининг механизациялашган, мажмууд асбоб-устанолар қува-тидан унумли фойдаланишга, оғир операцияни енгиллаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Натияжада меҳнат унумдорлиги ошиб, қўшлаб давлат маблағини тежов қолди имконияти туғилди. Масалан, яқинда ойна эритиш пехи реконструкция қилинди. Натияжада унинг ишлаш мўддати 12—15 ойга узайтирилди. Ана шу тадбир туғайли коллектив 50 минг сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара қўрди. Заводдаги конвейер линиялари ва юк орти-тушириш ишларини механизациялаштириш туғайли олинадиган жамғарма иккунди 23,6 минг сўмни ташкил этади.

Х. ХОЛМАТОВ.

ИЗЛАНУВЧАН ЙИГИТ

ЛАВҲА

Вақт қаламақал қўлиб қолганга қарамай, кўнанинг ўнг томониди даразда ҳамон чирок ўчмаган. Шинамгина безатилган хонада етолга бағрини бериб олоқ қорозга алланмаларини чизиб ўтирган Эркин Сулаймонов учун бу одаддаги бир ҳол. Унинг кунини тушга улаб қиқилиш, янгиликлар етисиди тиним билмай меҳнат қилиш, изланиш маҳаллада каттадан-ичкича аён.

Эркин миясига бирон-бир фикр келдики, ниҳоятга етказмагунча тиниб-тинчимайди. Натияжа, ана бир янгилик пеленга етди, шекилли, хона чирогои ўчди. Эртаси кун бадиий буюлар фабрикасининг конструкторлари туғилганлиги. Эркин кечанига яратган ҳўтироси ҳақида сўзлабди.

— «22—класс», «55—класс» машиналарини тақомиллаштириш, қўл меҳнатини енгиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилайди...

Еш меҳнатки ўртага ташлаган тақлиф диққатга сазовар эди. У буюро аъзоларига маълум тушди. Аммо, янгилик синовда қандай ўтади?

Хар қалай, излаш-изланиш,

уйқусиз ўтган бедор тунлар ўз самарасини берди: синов муваффақиятли ўтди. Дўпин пехиди Сулаймонов тақлифи буйича иш юритилга бошладилар. Корхона ундан 5 минг сўмлик иқтисодий самара қўрди.

Эркин Сулаймоновнинг тақлифи шўғина эмас: икхиролар сонинг ундан ошиб қолди. Кунини кеча эса Широв билан ҳамкорликда «51—класс» тикун машинасига бир қатор янгилик янгили. Машинага ўрнатилган янги мослама меҳнат унумдорлигини бир неча баравар ошириш имконини берди. Бундан ташқари, илгари машинада бир операция бажаришга бўлса, энди бир йўла иккунда жараён қилмоқда.

Оддинлари илм буйида қозонини қайнатилан учун қўн вақт талаб этилади. Эркин бунинг оддий, лекин самарали усулнинг тоиди: қозон остида ҳаво босимини қўйиштириш технологиясини иккунда ўтди. Натияжада қозон 2,5 соат ўрнига 1 соатда қайнайдиган бўлди. Қўшлаб ёқилган тежов қолди.

Шундай. Новатор меҳнатки фикри-зики чеварлар оғирини

енгли қилишга, маҳсулот сифатини яхшиланлишга, меҳнат унумдорлиги оширилишга қаратилган. Коммунист Сулаймонов бошчилик қилаётган меҳнатки цехи фабрикада пешкадам коллективлардан саналади, чўқини ёш меҳнатки янгиликларини далиллик билан ишлаб чиқаришга жўрий элади, илгир техника ва технологияга сўйиб иш юритади.

Эркин Сулаймоновнинг коллектив орасиди таъинилиш, обрў-эътиборининг ортилиш фаят ҳалол меҳнати, ўз касбига бўлган кечкис мўҳаббатини асосиди қўла қириқилган. У олдин енгил саноат техникасини имтиёзли диплом билан тугатди, сўнг ишлаб чиқаришда ажралмаган қўлда Тошкент тўқимачилик институтининг иккунда-иқтисодчилик бўлимининг битирли ва инженерлик гувоҳномасини қўлига олди. Мана ўн уч йилларини олтинчи разрядли меҳнатки бўлиб ишлайпти.

Ишчан, меҳнатсевар йигит «Шавакати меҳнати учун» медали, ҳамда бирнеча фахрий ёрлиқлар билан таъдирланди. Фабрикада айна кунларда

бешйиллики мўддатиди илгари бажариш ташаббуси кенг қўлоқ ёган. Барча цех ва бригада аъзолари Альбина Девотова изиди бориб, беш йилга йўлқалланган маркази 4 йилда қатто ушдан ҳам олдин бажариш иштиқиди. Беш ойлик план барча қўриқчилар бўлишча ошириб адо этилди, планга қўшимча равишда тикланган юзлаб сўзана, гул қўрипа, чойшаб ва бошқа наштачилан буюмлар хонадонларини гул-гул яннатди, фаяз қирипти. Бунда Эркин Сулаймонов бошчи Ш. Мирзаев, И. Широв, А. Ҳасимов, С. Толипов набилиларнинг мўносиб уллушлари бор.

Қўла гул меҳнатчилар СССР ташкил топганлигининг ярим асрлик тўйи мўнособати билан анималарига янада оширилган мажбуриятлар олашган. Жумладан, улар йил охиригача планга қўшимча равишда 5 та попоп машинасини капитал ремонтдан чиқариш, 5 нафар малакали шоғирд таъдирлаш, 5 та икхирчилик тақлифини ишлаб чиқаришга жўрий этишга аҳд қилишган.

С. САДУЛЛАЕВ.

Металл конверсияси цехининг аппаратчиси, ишлаб чиқариш машғули Жўра Бойматов Чирчиқ электр химия комбинатиди хўрмат билан тилга олинди. Жонқуяр ишчи бундай иззат икромга ҳалол меҳнати, қамтариялиги, топшириқларини доимо сифатли ва ошириб бажариш орқали эришган.

КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯ САБЗАВОТЧИЛИКДА КАТТА КУЧ

Тўққизинчи беш йиллик мобайнида қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашда катта аҳамият берилган. Сабазавоткорлар тартиб, ҳукумат қарорларига ижтимоий билан амал қилиб, сабазавотчиликни юқори савияда ривожлантира бориб, унинг ҳосилдорлигини ошириш, тайнанин арзонлаштириш борасида техника кучига тайинишлар.

Аммо шунинг алоҳида таъкидлаш кераки, областимиз хўжалиқларида сабазавотчиликни тўла механизациялаштириш масаласи талаб даражасида эмас. Хали бу соҳада қилдирилган ишларимиз ва вазибаларимиз жуда кўп. Шуларни эътиборга олиб тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилда техника кучидан унумли фойдаланиб шаҳар аҳолисини сабазавот, полиз экинлари маҳсулотига бўлган талабни қондиришдек шарафли ишни бажаришга алоҳида эътибор бериш керак.

Бу билан қўл кучи оғирлиги бажариладиган барча оғир ишлар техника зиммасига юкланади.

Далаларга ўтказиладиган қўчаларнинг ҳаммасини «Беллорус» тракторига туркирилган СКНБ-4 маркали кўчат ўтказадиган агрегат ёрдамида бажарилади. Чунки 1 гектар ерга кўчат ўтказиш учун 18—20 ишчи-кўчи сарф этилса, СКНБ-4 агрегатида 5 киши 1 иш кунда, 1,5 гектар ерга 60 минг донага яқин кўчат экалади. Агар қўлда ўтказилган 1 гектар помидор кўчатига сарф этилган маблағ 53 сўм 50 тишини, қарағ кўчати учун кетган маблағ ҳам шунчаи таъкид этса, механизация ёрдами билан бажариладиган иш 9 сўм 50 тишини тўлаётди. Бундан кўраиниб турганимиз ҳам бир гектарда механизациядан фойдаланиш 44 сўмдан иқтисод қилиб қолиш имконини беради.

Сабазавот, полиз ва картошка экинлари илмий тадқиқот институтини синовдан ўтказиб хўжалиқларга тасвир қилган машиналардан, хўжалиқларда

улардан фойдаланиш деярли йўқ деса муболага бўлмайди.

Институтимиз механизация бўлими ходимлари майда уруғли экинларни уруғини, сабзи, помидор, далагини уруғларини дражиратор деб номланган механизм ёрдамида дражировка, яъни ҳар хил чиринди аралашма ёрдамида думалоқ, диаметри 3—4 мм ҳолатда кестириб сепкада Оржоникидзе район қолхозларида, Калинин районидида Илмий номли қолхоз далаларида экиб синаб кўришди ва катта натижаларни берди. Уруғини майда бўйлаб бир текисда экилишига эришилди. Чингиз экинлари сепкаларида бу уруғлар бемалол экиладиган бўлиди, натижада механизация ёрдамида ишлов бериш қулайлашди ҳамда уруғини ҳар катари нормадан ортиқ сарф этишдан сақайишдан бўлиди.

Саноатимиз илмий-техника сабазавотлари механизация усули билан йиғиштириш учун бир қанча агрегат ва механизацияларни ишлаб чиқармоқда. Уларни бизнинг област паронимизда бемалол қўлланиш бўлади, аммо ҳанузгача улар областимиз қолхоз ва совхоз далаларида ўз уринларини тополмаётган.

Институтимиз тасвир билан «Қорасув» совхозини далаларида сабазавот йиғиштириш платформаси ПОВ-2 ни муваффақиятли қўлланимда. Бу билан улар бир қанча ишчи кучи ва иш кунини тежамон қилишди. Институтимизнинг қўл йиғиштириш тажрибаси шунинг тасдиқлаши, комплекс механизацияни қўллаш — мўл ҳосил қилиш имконини беради.

Институт механизация бўлими илмий ходимлари чингиз экинларини сепкадан қовури, тарвуз ва бодиринг уруғини экишга мослаштиришди. Бу агрегатларни қишлоқ хўжалиқларида қўллаш, экинларини экин суръатини жадаллаштириш, экин даврини 3—4 баравар қисқартириш, гектарига сарф бўладиган ортиқча уруғини ва маблағини иқтисод қилишди.

Институтимиз далаларида сабазавотлар асосан сепка ва

агрегатлар ёрдамида экилади.

Областимиз қолхоз ва совхоз далаларида эса қўлда экилади, бу билан қолхоз ва совхозлар ҳар йили бир неча мингтаб сўм маблағини бемалол сарф қиладилар.

Картошка етиштиришда унинг парвариши ва йиғиштиришда комплекс механизация институтини хўжалиқлари томонидан ишлаб чиқилди ва хўжалиқларга тасвир этилди.

Ер тайёр бўлган картошка экишчи агрегат СН-4Б ёрдамида экилади. Бу агрегат бир йўла сугорилиш ағдирини олиб кетади ҳамда минерал ўғитини ерга солиб кетади. Картошка экишчи агрегатга механизация ёрдамида уруғ юкланади, бу мослама ЗНО-0,2 деб марналанади. Картошкага ердан чиққандин кейин, дала қатор оралиқлари КРН-2,8 маркали осма культиватор билан ишлов берилади, культиваторга сеткали бороналар туркилади.

Бороналар билан ишлов бериш, картошканин ҳосилдорлигини 20—25 процент оширади, бемалол ўтларни илдириш билан йўқотади. Сеткали борона билан картошкани ердан унинг чиққичи ва унинг чиққичидан кейин 1—2 марта ишлов берилади.

Йиғиш-терим ишларини яхши йўлга қўйишда мавқуд механизация восталаридан кенг фойдаланиш зарур. КТН-2 ва КВН-2 маркали картошка қовлайиш, тракторга туркиладиган агрегат ва механизаторлардан фойдаланиш экин ҳосилини йиғиб олишнинг қисқа муддатларида, кам меҳнат сарф қилган ҳолда ўтқизиб имкониятини беради. Шунинг унутмаслик кераки, картошка поялари машинанин ишчи органларига илашиб оқиб, картошка механизмининг бир меҳраб илашганга ҳалокат беради. Натижада етиштириш ва йиғиш ҳосилини 25—30 процент тупроқ остида қолиб кетиши мумкин, бунга йўл қўймаслик учун КИР-1,5 маркали ўрнот, агрегати ёрдамида пояларни тозалаш ўрнот олиш керак. Бундай қосилкалар сабазавотчилик хўжалиқларининг кўнчили

ем-хашак бригадаларида мавқуддир. Қосилка юриб ўтган, нетидан трактор принспи юриди. Майдалаб юборилган поялар далага сочилиб кетишига етра йўл қўймаслик керак. Негаки, бу пояларга бемалол ўт уруғлари қўллаб мийдорлашган бўлади.

Картошка қовлайишдан агрегатлардан ташқари етиштирилган ҳосилни К. З. марнали комбайн ёрдамида ҳам қовлайишди. Бу қурилма ағдиринда катта кесакларни майдалаш учун хизмат қиладди. Қазиб олган картошкани КСН-15 да соатига 15 тонна картошка саралаш мумкин.

Агар биз «Усельхозтехника» каталогига разм солсак сабазавот, полиз ва картошкачиликда кенг қўлланиладиган механизм ва агрегатларнинг номини кўрамиз. Бемалол қўлланилиши мумкин бўлган ҳозирги паронтида улардан областимиз сабазавоткор хўжалиқларида ҳам фойдаланилиши мумкин. Агар ихтисослаштирилган қолхоз ва совхоз мустақил сислари шулар билан қизғин қилишса, бизнинг институтимиз далаларида машина ва агрегатларни ишлаётган ҳолда қўришса, уларига тегишли хўдоса чиқариб олиб, ўз қолхоз ва совхоз далаларида шулардан кенг фойдаланишди. Биз сабазавоткор-механизаторлар шу нарсани эътибордан четда қолдирмаслигимиз кераки, сабазавотчиликда комплекс механизацияни қўллаш, иш унумдорлигини оширади, маҳсулот тайнанин пасайтиради, қўл меҳнатини қамайтиради. Бу эса биз ва биз деҳқонларнинг олдимида турган энг масъулятлиги вазибаларимиздан биридир.

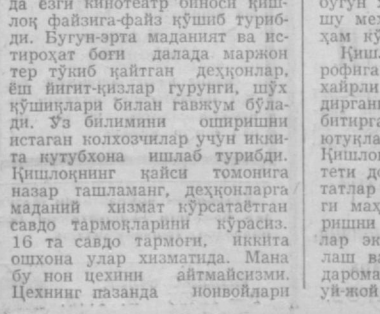
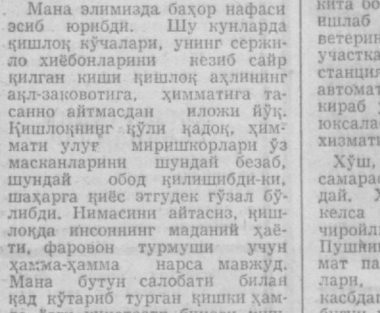
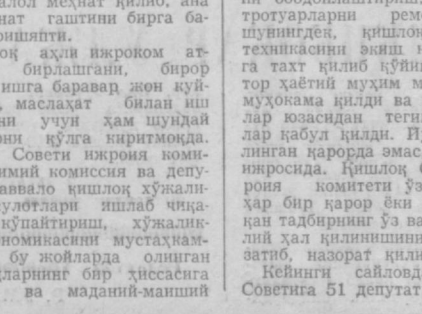
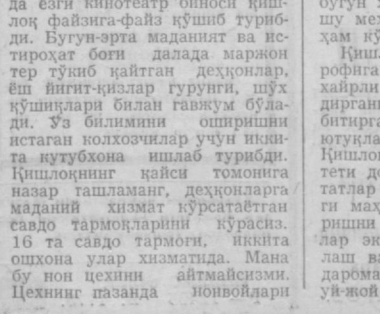
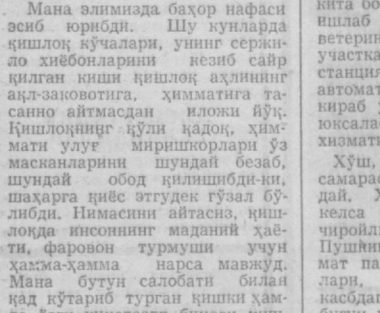
Механизатор ўроқлар, шонли беш йиллик марралари мўддада илгари эгилганинига мўъоиб ҳисса қўйишди. Халқимизни мўл, арзон, сифатли деҳқончилик маҳсулотлари билан таъминлайлик.

Р. ОТАХОНОВ,
сабазавот, полиз ва картошкачилик илмий-техника институтининг ходими, инженер-механик.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

МОСКВАДАГИ Лихачев номида автозавод коллективини СССР ташкил этилган кунининг 50 йиллиги шарафига зиммасига олган мажбуриятини бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда. Барча участкаларида кўтаринчилик билан меҳнат қилаётган автозаводчилар пландан ташқари ўнлаб юк машиналарини заказчиларга жўнатдилар. Суратда: қонвеердан чиққан машиналарни жўнатишга ҳозирлик қилишмоқда.

Ставрополь хўжалиқлари сугориладиган ерларни кенгайтиришга катта эътибор беришмоқда. «Победа» қолхозига бешмилик охирига бориб сугориладиган ерлар 3000 гектарни ташкил этади. Суратда: (ўнгда) хўжалиқнинг иккинчи бригадаси далада.

ЁМҒИР ЁҒАР

Яшил тусда кулф уриб олам,
Жилмади гудак мисоли.
Боланим асатлар бу дам
Хотирата ўраб хайли.
Бола эдим... Сотиш ўсиш деб,
Шаршарага тутардим бошим.
Завқ илардим ёмғирдан
қунаб
Орта қолди боланик еши.
Ёмғир ёғар ўша навбодор
Ўша ҳусн, манзара бирор,
Эркаламас одамлар такрор,
Исми атоб нажис қилалар.
Ўн саккиз ёш ҳасилга банд
Ўтирибман дартадан боқиб,
Ёмғирдайил шиддати билан
Севги келган қалбимни қоқиб.
Маъфур МУҲАМЕДОВА.

ҚОЙИЛМИЗ

Қўзга ҳатто яшмаган
жонвортга
Жон киргизган мулкларга
қойилмиз,
Тут баргини айлантирган
гавҳарга
Эл яратган гилсимотга
қойилмиз,
Фаёз шунқорнинг илак
қаноти
Нафис тола бойламиндан
тўқилур,
Қўшқларда пиллачиларнинг
оти
Шўх қўлалиб дostonларда
ўқилур,
Дўғрилик пиллакорини шўхури
Таралмоқда ҳар йил
бутун дунёга,
Ҳам хазина ҳамда нисон
аниқоти,
Саноатни фарқ этади
тиллага,
Тонна-тонна ортоқ бериб
ландан,
Қўқрак келган Манзураойлар,
офарин,
Сизга табрик гул сўлас
чамандан,
Мансуржонлар, Машхураойлар,
офарин,
Дилмиз ҳам, тилимиз
ҳам ишдек,
Таърифимиз тиллаларнинг
доғи йўқ,
Элимиз ҳам йилимиз ҳам
ишдек,
Сизга раҳмат, бисотлари
миг сандуқ,
Омон бўлинг — омон
бўлинг пиллакор,
Муносиблар тўйга
қўшган ҳиссангиз,
Сизни қўлар тиллакорлик
кеңг дўр
Чустинга ҳам ялҳом
берган қиссангиз,
ЧУСТИН.

Тошкент Давлат педагогика институтининг табиий география факультети студентлари билан бир гуруҳи ҳозир ишлаб чиқариш практикасида. Биология факультети катта доцент С. Фаёзова раҳбарлик қилаётган студентлар Хумсон қишлоғида ўқув-тажриба ишларини олиб боришмоқда. Суратда: ўртоқ С. Фаёзова практикачилар билан. Н. ПОРТНОВ фотоси.

ҲАМИША ЙЎЛДА

Рукоятка зарб билан ўнган ай ланид ва дивителнинг бир маромдаги гулгулани шикитиди. «Ҳайрат-е» Ингитча куртасининг енг билан пешана терини артар экан, енгил тин олди. Унинг шоферлик биографияси ана шундай бошлангиди. Дастлаб олгунча анча қиналди. Бироқ, машинага астойдил меҳр қўйган, ўз устиде кўт билан ишлаш, тинмай изланган тез орада кўтилган натижаларини берди. У 1939 йили ҳарбий хизматга чақирилди. Ўзоқ Шароҳда автобатальонда хизмат қилди. Ушбу Батон уруши бошланди. Марказий фронтда Серпухов, Сталинград, Курск, Орел учун жанг қилди. Қадардон «ЗИС-3» машинаси билан фронт йўллари бўйлаб Украина, Белоруссия ва Молдавияни кезиб чикди. Яралиди, Соғайиб сафга қайтган, фашист газидаларини қуванида довом этди, Руминия, Югославия, Венгрия, Австрия тупроқларига қадам қўйди. Балатон кўли раёониди ҳарбий операцияларда иштирок этди. Ҳалабани Венада кўтиб олди. Кўнисида қатор медаллар билан жонанон Оққўрғон қишлоғига кириб келди. Яна рул. Яна беловий йўллар. 1936 йили Георгий Илларионович автобус рулга ўтирди, шундан бери йўловчилар манзилини яқин қилиш унинг соғинали иши. Ўтган қишнинг қаҳратон қунарлардан бири эди. Кечки аёз бадини чимчилайди. Бир гуруҳ қарналар, ёш болали аёллар ва бошқа шахардан келиб кетган автобус руларига келиб тўхтади, димсаг йўл қўймаган, йўловчилар га оқ йўл тилаб, «ўртоқ Ошнинг рулда экан, ҳеч ташвиш тортмасангиз бўлади», деди... Оққўрғон раёон автобус йўлининг бўлиганимизда 40 йиллик меҳнат фаолияти даврида бирор марта ҳам бахтсиз ҳолатга йўл қўймаган йўловчилар ташвиш планини ҳамма вақт олиб бажарилган, ўнлаб шогирдлар тайёрлаган талабчан ўсоз, моҳир ҳайдовчи Г. Ошнинг тўрисида жуда кўп илқ гапларини эшитдик. — Сиз Ойга ўн марта бориб келадиган йўлни босиб қўйибсиз, — дейман ҳазиллашди. Георгий Илларионович жимлайиб қўйди. Ортикча вақтинин олмайман. Ахир, у йўлга чиқиб кетган. Ш. НУРМАНОВ.

ТҲИХАТ ЎРНИДА

ЎЗБЕК ФОЛЬКЛОРНИНГ ЖОНКУЯРИ

Эртаки ҳамманинг кўнглини ардоқлайди, ҳасили қувончларга тўлдирилади, келажакка қўралайди. Ўзбек фольклористикасига ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшган олимлардан бири, филология фанлари кандидати Мансур Афзалов «эртасиз тасаввур қилиб бўлмайди». У чинакам эртан ошнинг, эртан шайдош. Ўзбек халқ эртаклари деганда, даставвал марҳум Буюк Қарим, ундан кейин Мансур Иноятovich Афзалов кўз олдимизга келади, у республикамизнинг кўзга кўринган тадқиқотчиларидан. Мансур Афзалов 1910 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. Ўштининг «гим қилиб, болалар тўғида тарбия топади ва ўқийди. 1930—1932 йилларда Тошкент пахтачилик техникумида ўзбек тили ва адабиётидан дарс беради, 1932—1934 йилларда Ўзбекистон Маориф Халқ комиссарлиги қўшмадиган маданий қурилиш илмий-тектириш институтини аспирантурасининг тайёролов курсида ўқийди. 1934 йил Ўзбекистон Фанлар номитетининг А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтини аспирантурасига кирилади. 1936—1937 йиллари Москвадаги машхур рус адабиётшунослари ва атоқли фольклорист Ю. М. Соколовнинг лецияларини тинглади, улардан таълим олди. 1937 йил аспирантурадан тугатиб, Тил ва адабиёт институтининг фольклор секторига кириб илмий ҳодим вазифасида ишлай

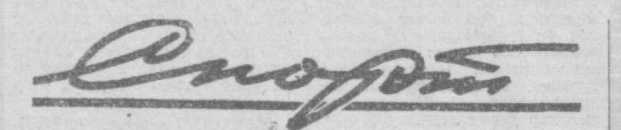
ди. Шу пайтларда бошлаб атоқли фольклорист, профессор Х. Т. Зарифов раҳбарлигида фольклор экспедицияларида иштирок эта бошлайди. Мансур Афзалов 1940—1942 йилларда армия сафида хизмат қилиб, оғир ярадор бўлган, қаттиб келади. 1944 йилда яна институтининг фольклор секторига илмий ҳодим бўлиб ишга ўтади. Ўша пайтдан буён шу секторда катта илмий ҳодим вазифасида ишлаб келмоқда. Мансур Афзалов фольклор соҳасида жуда катта тўловчиллик ишларини олиб борди. У республикамизнинг област, раён ва қишлоқларда кўп бўлди. Неча марта фольклор экспедицияларида халқ илмий намуналарини тўплашда, ўрганишда ҳурмат-тоғмай қатнашди. Мансур ана ўзбек халқ ижодини айнаиб, асраб билишнинг давримизга «ёнда саклаб келган бир қанча сўз санъаткори — шоирлар ва эртакчиларни аниқлади, топди, улардан минг-минглаб эртаклар, қўшқлар, термалар, мақоллар эшитди. Уларнинг репертуарларидаги энг яхши асарларини ўз қўли билан қаламга олди. Жуда ақойиб эртаклар, термалар билан бир қаторда халқ бахши ва шоирлар томонидан қўйилган, келинган «Орангул», «Лайли ва Махну», «Авазон», «Нўабар» терисини ёпишган «Пўлавор», «Хўламон», «Зорлик билан муғлиқ», «Чор

ларнинг ақсариятини кенг қиратиб олмасига қиёб ҳолида тақдим қилди ва ана бу ишни ҳозирги кунда ҳам давом эттирмоқда. У 1923 йили 27 эртакни ўз ичига олган «Ўзбек халқ эртаклари» тўпламини, 1960—1963 йиллари яқин томлиқ «Ўзбек халқ эртакларининг ўзбекча, русча тўпламлари», 1966 йили «Оғтин олма», «Сув қизи» 1969 йили «Ойнамол» номи билан Ўзбек халқ эртаклари тўпламини нашр эттирди. Мансур Афзалов эртак билангина мангула бўлиб қолмади, балки бошқа жанрларини ҳам нашрга тайёрлашда аниқ қатнашди. 1957—1958 йиллари икки томлик «Ўзбек халқ достонлари» тўпламини тайёрлашда ўз ҳиссасини қўшди. Бундан ташқари: «Орангул», «Хўшкелди», «Авазон», «Фарҳод ва Ширин», «Лайли ва Махну», «Авазоннинг арази», «Мурдохон» каби бир қатор достонларини, 1960 йили «Ўзбек халқ мақоллари» тўпламини нитохонларга тақдим этди. Мансур Афзалов кўп йиллик илмий фаолияти давомида етмишга яқин илмий тадқиқот ишларини яратди. У Ўзбек халқининг машхур шоир ва бахшилар: Эргаш, Жумабой, Ўғли, Фозил, Пўлдош, Ўғли, Мухаммад, Жонмурод, Ўғли, Пулкан ва Исом Назар ўғилларининг ҳаёти ва ижодлари ҳақида: эртаклар, қўшқлар ҳақида илмий мақолалар ёзди.

Олимнинг 1964 йил нашр қилинган «Ўзбек халқ эртаклари» номи монографияси айниқса диққатга сазовордир. Бу асарда ҳайвонлар ҳақидаги эртаклар ва ўзбек халқ эртакларининг ўзига хос хусусиятлари ҳақида яқин мулоҳазалар юритилди. Мансур Афзалов 1950 йилда «Фарҳод ва Ширин» достонининг халқ вариантлари» деган темада кандидатлик диссертациясини димоя қилди. Олим ҳозирги кунда ҳам тайрат ва шижоат билан эртан соҳасида катта ишлар олиб бориюлда. «Ўзбек халқ эртаклари» ҳақида докторлик ишнин тамомлаш арасидаги турбди. Мансур Афзалов кўп йиллар олий ўқув юртларида Ўзбек фольклорини ўқитишда ҳам катта куч сарфлади. Унинг бевосита иштироки ва ташаббуси билан қатор кўлашмалар тўланди, дарсликлар ёзилди. Бу нарсалар олимнинг кўп қирралли фаолиятини ёқин намоиши қилиб турибди. Шу кунларда республикамиз илмий жамоатчилигини Мансур Иноятovich Афзаловнинг илмий, педагогик фаолиятига 40 йил, турилган кунга 60 йил тўлган қувни кенг нишонламоқда. Ўзбек фольклорининг жонкуяри, олим ва педагог Мансур Афзаловга сизга саломатлик ва илмий ишларида янги-янги илқий муваффақиятлар тилаймиз. Зубайда ҲУСАИНОВА, филология фанлари кандидати.

СОВЕТ ФУТБОЛЧИЛАРИ ФИНАЛДА

Бельгиянинг Андерлехт шаҳрида СССР ва Венгрия терма командалари ўртасида Европа чемпионатидаги ярим финал матчи бўлди. Совет футболчилари бу қийин учрашувни ғалаба билан аяқлади. Ўйиннинг иккинчи бўлими бошларида Анатолий Коныков рақиблар дарвозасига тўп киритиб, ҳисобин очди. Шундан сўнг венгер футболчилари шиддатли ҳужумга ўтирди. Лекин ҳимоячиларимиз ва дарвозабон Гудак бехато ўйнади. Ўйин тугатиш олти минут қолганда у чинакам жаҳоннинг намоиши қилди. 11 метрлик штраф зарбасини қайтарганга муваффақ бўлди. 1:0 ҳисоб узарган қолди. Иккинчи ярим финалда майдон ағалари бельгияликлар Германия Федератив Республикаси футболчиларидан 1:2 ҳисобда енгилдилар. Энди қитъа чемпионатидаги ҳал қилувчи ўйинда олтин медал учун СССР ва ГФР футболчилари куч сынашди. Бу ўйин 18 июнда Брюсселда бўлди. Учинчи ўйин қитъа тегини бир кун аввал Бельгия

Венгрия матчида маълум бўлади. СССР ёшлар терма командаси ҳам Европа чемпионатидаги финалга чикди. Ватандошларимиз болгариялик тенгдошлари билан Софийадаги ўйинни 3:3 ҳисобда дураг қилиб тугатдилар. Биринчи баҳсда ҳисоб 4:0 бўлган эди.

„ПАХТАКОР“НИНГ КАТТА ҒАЛАБАСИ

Биринчи гуруҳа пешқадами «Пахтакор» футболчилари навбатдаги мусобақани Қризов-Рог шаҳрида «Крибас» билан ўтказдилар. Тошкентликлар йирик ғалабани кўлга киритишди. Ҳисоб 5:1, бу ўйинда команда капитани Абдураимов учта тўп киритиб, ўз ҳисобига тўплар соини ўн иккитага етказди. Қолган икки тўпин

Дисаковский ва Кузьмин киргиздилар. Тошкентликлар ўн тўрт ўйиндан сўнг 21 очкони кўлга киритиб, биринчи ўринни мустаҳкам эгаллаб турибдилар. 14 июнда бўлган бошқа учрашув натижалари қуйидагилар: «Черноморск» — «Олга» — 1:0, «Нистру» — «Помир» — 4:4, «Металлург» — «Строитель» — 5:0, «Динамо» — «Спартак» — 1:1, «Металлист» — «Автобуилист» — 1:0, «Шинник» — «Торпедо» — 1:0, «Текстильщик» — «Шахтёр» (Донецк) — 0:0, «Крилья Советов» — «Уралмаш» — 1:0, «Звезда» — «Шахтёр» (Караганда) — 2:1.

ОЗОДА ХУЖУМ ҚИЛМОҚДА

Ўзбекистон чемпионатининг учинчи тури Тошкент обла

вакили К. Аяга муваффақият келтирди. У пешқадалардан бири, спорт мастери Л. Гусарова (Ленинград) билан ўйнаб ишроланган комбинация ниллатди ва ўйинни аниқ давом эттириб ғалабага эришди. Ўзбекистон чемпиони З. Бабоева билан Тошкент чемпиони О. Аҳмедова тўрт соатлик қизгин олишувдан сўнг ўйинни дураг қилиб тугатдилар. Шунингдек, Агафонов (Москва) — Степанова (Калинин) баҳсида ҳам, тошкентлик П. Гольшмидт билан мамлакат чемпиони Е. Михайловская (Москва) учрашувда ҳам дураг натижа қайд қилинди. Кечиктирилган ўйинни давом эттириш қуни Михайловская Аҳмедова билан бўлган учрашувини қийинчилик билан охирига етказди. Ёш ўзбек шакичка тайрат билан ўйнади. Озоданинг ғалаба қилиши ҳеч кимга шубҳа тўғдирмаган бир вақтда ўзи кутилмаганда дурагнинг таълиф қилди. Мамлакат чемпиони бунга мамнулик билан рози бўлди. Шундай қилиб, уч турдан сўнг Л. Агафонов ва А. Наумова 2,5 очко олдилар. Кеча туртинчи тур ўйнади. Е. ЧЕРКАССКИЙ.

Пойтахтдаги Пушкин номи маданият ва истрохот богда бошқирд санъат усталарининг «Собон тўй» байрами томошалари катта муваффақият билан ўтди. Бунда тошкентлик санъаткор ва ҳаваскорлар ҳам иштирок этдилар. Штатсиз фотомуҳбир Х. Жўраев «Собон тўй» байрам томошасида бўлиб, бир неча суратлар олди. Суратларда байрам томошасида ижро этилган номерлардан кўринишлар.

ЙИЛҚИБОҚАР ЎЛЖАСИ

Қувондиқ Усенов йилқиларининг ўлжатиб юрган эди. Қалин ўтзор ичиде бўрини кўриб қолди. Қувондиқ йиртқи томон от қўйди. Бўрини қириб кетди. Йилқичи бўрини етти боласи билан ўшлаб олди. Ўнга дўсти Душанбай Жамолов ёрдамлашди. Жданов номили колхоз торвадорлари Усеновнинг жасоратига қойил қолди. Қувондиққа миннатдорчилик билдирдилар. Оша бўрининг терисини болаларига қўшиб раён тайёрлов пунктига топширди ва бўрини эвазига 210 сўм мукофот олди. З. МАСАТОВ, Бўстонлиқ райони. Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

ТРАНСПОРТ ХАВФСИЗЛИГИ БУТУНТИКТИ ФУТБОҚ ОЙЛИГИ

ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАЙДИК

Тўққизинчи беш йилликда халқ ҳўжалигининг барча тармоқлари қатори автомобиль транспорти ҳам кенг равнақ топади. КПСС XXIV съездининг беш йиллик план-ўзасидан қабул қилган Директиваларида юз машиналарини ишлаб чиқариш бир ярим марта, енгил-автомашиналар ишлаб чиқариши эса тўрт марта қўпайтириш кўзда тутилган. Областида транспорт воиситалари йилдан-йилга қўпайиб бориюлда. Автомобиль йўллари ва кўчаларда ҳаракат тобора тезлашяпти. Шундай бир шароитда транспорт ҳодисаларининг олдини олиш учун тегишли чораларни кўриш, транспорт ҳайдовчилари ўртасида меҳнат нитазомини мустаҳкамлаш, шёда йўловчиларнинг кўча ҳаракати қондаларига тўла-тўқис риоя қилишлари катта аҳамиятга эгадир. Маана, йигирма кундирин транспорт хавфсизлигини Бутуниттиқ ойлнинг ўтиазилаетир. Министринлар, муассасалар, ташкилотлар транспорт ҳодисаларининг олдини олиш учун кўнгина ишлар олиб боришляти.

Шу кунларда областнинг қорхона ва ташкилотларида партия ва совет органлари ҳамда Давлат автономияси ҳодимлари иштирокда ҳаракат хавфсизлигини ойланига бағишланган йиғилишлар, учрашувлар ва сўблар ўтказилаетир. Яқинда Оққўрғон район мар

казида ана шундай йиғилишлардан бири бўлиб ўтди. Унда областнинг 500 дан ортиқ транспорт ҳайдовчиси иштирок этди. Улар Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ, Янгийўл, Тошкент шаҳри йўллари бўйлаб 200 километрлик масофани босиб ўтдилар. Шунингдек, областнинг барча сериатлов кўча ва йўлларида ҳаракат хавфсизлигини ойланига бағишланган 160 дан ортиқ ланго, планат ва йўлларар лиқол кўринидаги жойларга ўрнатилди. 50 дан ортиқ автомашиналар эса транспорт ҳайдовчилари ва йўловчиларни кўча ҳаракати қондаларига қатъий риоя қилишлари тўғрисидаги тақрирлар билан янҳозланди.

Ҳаракат хавфсизлиги ойлгани сериатлов кўча ва йўлларида ҳаракат хавфсизлигини тўла таъминлашни кўзда тутлади. Бўрини учун ҳар бир транспорт ҳайдовчиси ва ҳар бир шёда кўча ҳаракати қондаларига йўла риоя қилишни лозим. Шундгилга биз кўча ҳаракати қондалари бузғилишининг олдини олишни ва ўз саломатлигини сақлаб қоламиз. Ҳурматли транспорт ҳайдовчилари ва пидалари! Кўча ҳаракати қондаларига тўла риоя қилингиз! К. МУХАММАДЖОНОВ, Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги Давлат автономияси бошқармасининг яструктори.

Реклама ВА Эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
12.30 дан — Москва кўрсатади, ТОШКЕНТ КўРСАДАИ.
17.55 — Кўрсатувлар программаси.
Рус тилида: 18.00 — «Тег болалари», Фильм-концерт, 18.20 — Рангли телевидение, Кичинтой программаси, 18.55 — «Ахборот» информация программаси, 19.10 «Диктант, алоча», Реклама, 19.30 — Халқ контроли эфирли.
Ўзбек тилида: 20.30 — «Ахборот» информация программаси, 20.55 — Қардош халқлар адабий, ти. Расул Ғамзатовнинг иккидй портрети, 21.55 — Кўрсатувлар программаси.
МОСКВА КўРСАДАИ,
22.00 — «Вақт» информация программаси.
ТОШКЕНТ КўРСАДАИ
22.30 — «Ташаббусга — кенг йўл», Қишлоқ ҳўжалик ҳодимлари учун кўрсатув (Ўзбек тилида), 23.00 — «Ойиқ дарс», Телевизион ҳўжжатли фильм (рус тилида).

ТЕАТР

НАВОНИ НОМИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 16/VI да Новосибирск давлат академик опера ва балет катта театрининг гастроллари — Ўйкудаги гузал.
МУКМИНИ НОМИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 16/VI да Лама, 17/VI да Тошбонтош оиш.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА
Уч мушкетёр — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМ. СОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ВОСТОК», «ХАМЗА» номли (кундуз ва кечкурун).
Онтарио бўйидаги саргузаштлар — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКНИНГ НАВОНИ НОМИ (кундуз ва кечкурун).
Ромео ва Жульетта — «ЎЗБЕКНИНГ 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечкурун).
Қишни Англия — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечкурун).
Республика мулки — «КҲҚА» (кундуз ва кечкурун).
ЕЗГИ БИНОДА
Уч мушкетёр — «ФЕСТИВАЛЬ», Онтарио бўйидаги саргузаштлар — «ХИВА».

СВЕРДЛОВ НОМИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

16, 17, 18, июнь кеч соат 8 да

КОНЦЕРТ

Қатнашадилар:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, бахши Р.У. ЗИМБЕК МҲУРОДОВ, БОЛТА ШАРИПОВ, ХАЛИД ЮСУПОВА, ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА.
Соллистлар: Руслан ХАМДАМОВ, Зулайхо ОҚИЛОВА, Толимон МУЛЛАЖОНОВ, Одина АМИНОВА, Флора ХОНБОВОЕВА, Муборак САНСОНБЕКОВА, Зухра ҚОДИРОВА, Шахнон АВАЗОВА.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛГУ АСВОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
музика раҳбири — Тилаш ХУЖАМБЕРДИЕВ.
Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист МУХАББАТ МУСАЕВА олиб боради.
Билетлар концерт зали нас. сасида кундуз соат 2 дан сотилади.

26 июнь кундуз соат 2 да В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети филолефа ва итисод фанлари кафедраларининг илмий даражалар берувчи илмий кенгаши мажлисида (Навоий и.ф.и.с. 36-ўй, ант зали) ИПҚ да итисодий фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун С. Д. Иноному: «Ўқумий бозор» шариатида Греция экономикасининг ривозланиши деган темада:
Филолефа фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун А. Ф. Беликов: «Батимиз ва меионитчилик идеологиясининг филолефа ва итисод-этик концепциялари «Танкид» (Қирғизистон ССР материаллари бўйича), деган темада.

ДИССЕРТАЦИЯ ЕҚЛАДИЛАР

Диссертациялар билан универститетинг илмий кутубхонаси (Студентлар шаҳарчаси, 4-ўй) да танишиш мумкин.

Ўзбекистон Марказий Комитети нарийнтийнинг коллектив ишкорларини кенса ходими норректор

ВАЛИЖОН ҲАКИМОВНИНГ

Беватт вафот этганини билан марҳумнинг оиласига ва қариношларига чуқур таъзия наҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нарийнтийнинг босма хонаси, Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697, Р.— 12405 Б, 1773.